

რევაზ

მიშველაძე

ჩვეული თხზულებანი

ოცდახუთი ტომიცა

თანამედროვე ქართული ლიტერატურის კლასიკოსის, რუსთაველის პრემიის ლაურეატის, რევაზ მიშველაძის შემოქმედება კარგანანია მსოფლიო ლიტერატურის ორგანულ ნაწილად იქცა.

„საქართველოს მაცნე“ გამოსცემს პროზის დიდოსტატის რევაზ მიშველაძის ჩვეულ თხზულებათა ოცდახუთტომეულს.

მკითხველი ამ ტომების წაკითხვისას ადვილად დარწმუნდება, რომ მწერლის ჟანრულად უაღრესად მდიდარ ნაწერებში ჩანს არა მარტო საქართველოს პრობლემები, არამედ ქართული სარკმლიდან დანახული მსოფლიოც.

2013

დრამატურგია

ტომი
XVI

გამომცემლობა „საქართველოს მაცნე“

იმიტაციის ფონზე განასახიეროს. თითქოსდა ტაშის გრიალი სხვადასხვა ქვეყანაში გაისმის სხვადასხვა მაყურებლის წინაშე.

* * *

...და ბოლოს თავის თეატრში თავის სცენაზე ზის 70 წლის მანესტრო – ამირან შალიკაშვილი.

ღვანლმოსილი რეჟისორის იუბილე-ბენეფისია.

იგი თვითონ თამაშობს ნანყვეტებს ნოველებიდან.

აი, „განავადება“.

ამირან შალიკაშვილი მკლავების დანყვეტამდე „მუშაობს“. უზადოა მისი ხელოვნება.

უეცრად გაქვავდება.

ისევ ამოდრავდება. ისევ ზეიმობს ხელოვნება.

აი, სხვა ნოველა.

ამირან შალიკაშვილი (უფროსი) როიალზე უკრავს. ერთვება ამირან შალიკაშვილი (უმცროსის) ვიოლინო.

მამა-შვილის სიმბოლური მუსიკალურ-პანტომიმური ქიდილი აპოგეას აღწევს. უცებ მანესტრო ქვავდება.

შვილი-ვიოლინო შიშით შეჰყურებს.

წამიც და მამა ისევ ამოდრავდა.

ტაში.

მესამე ნოველა.

მამა ამირანმა აინყვიტა. იგი საოცარი სიმსუბუქით, ექსტაზით, თავგანწირვით იბრძვის.

სცენა და მაყურებელი ერთ გამად შენივთდა.

სულშეგუბული შესცქერიან.

თითქოსდა მამა-ამირანის ბოლო გამოსვლაა სცენაზე.

უეცრად მოხუცი მიმი ერთხელ კიდევ, ამჯერად მესამედ გაქვავდა!

მაყურებელმა მესამედ ამოდრავება აღარ აცალა, თორემ ვინ იცის, იქნებ ერთხელ კიდევ დაეძლია ის, რაც ყველა მოკვდავს მხარზე გვაზის და რაიც ჩვენი საბოლოო განაჩენია.

ტაში! ტაში! ტაში!

ფარდა

არ შამიშინლა

რვასურათინი პიესა პანტომიმის თეატრისათვის

მომავლი პირნი:

ზურაბ ფანცქალაძე – შიგადაშიგ დაბნეული ინტელიგენტი
დედა
პატარა მიმი
ძალღი
მოქადაგე
მხვრინავი კაცი
პირველი ნაძირალა
მეორე ნაძირალა
მესამე ნაძირალა
ჭრიჭინობელა, რომელიც არ ჩანს
მებუხრე, რომელიც ჩანს (მაგრამ სჯობს, არ ჩანდეს)
მოდებილო ბიჭი
სასტუმროს მორიგე

პირველი სურათი

მატარებლის სამი გრძელი სიგნალი.
მატარებლის რახრახს ადევნებული მუსიკა.
მატარებლის კუბე ნელ-ნელა ნათდება.
ნარზე სხედან მეხანძრისზუჩიანი მკაცრი გამომეტყველების
კაცები.
შუაში უზით ოცდაათნელსმიღწეული, ბეჭებშიშველი
ლამაზი ქალი.
ლამაზ ქალს გვერდით ბავშვი უზის.
ბავშვის გვერდით ერთი ადგილი თავისუფალია.
მატარებლის დგანდგარში მგზავრები თავს იქეთ-აქეთ აქა-
ნავებენ.
მეხანძრეთაგან ზოგს ეძინება, თავს ჩაკიდებს.
ლამაზი დედიკო ამაოდ ცდილობს ბავშვის დამშვიდება-
დაძინებას.
ერთმა-ორმა უადგილო მგზავრმა ჩაიარა.
დააპირეს კიდევ თავისუფალ ადგილას დაჯდომა, მაგრამ
ბავშვის გვერდით „ვერ გარისკეს“ და გზა განაგრძეს.
...და აი, ვაგონში გამოჩნდა ჩვენი გმირი – ზურაბი.
იგი გამხდარი, ანონილი, უსათვალო, მაგრამ ფერმკრთალი,
დალლილი ჩანს.
ქალს ცარიელ ადგილზე მიუთითა; დაკავებული ხომ არ
არისო.
ქალმა ხელითვე ანიშნა, შეგიძლიათ დაბრძანდეთო.
მოკალათდა ბავშვის გვერდით ზურაბი.
მეხანძრეები თვლემენ და თავებს აძიგძიგებენ.
ზურაბის წამება დაიწყო.
ბავშვმა ჯერ თმებში ჩაავლო ორივე ხელი და ღონივრად
დაქაჩა.
ზურაბმა გაუღიმა და ხელები „სიყვარულით“ გააშვებინა.

მერე პატარამ ყურებზე წაავლო ხელი.
ზურაბს ყური ეწვის, მაგრამ ითმენს.
მეტი რა გზა აქვს.
წამიც და პატარამ თვინიერ ბიძიას ორივე ყურზე წაავლო ხელი.
ზურაბს სიმწრისგან კურცხლები სცვივა.
დედა ბავშვს ნაზად უწყრება.
ზურაბი წამოდგა და გასვლა დააპირა.
ბავშვმა პროტესტის ნიშნად პირი მოალო და ღრიალი ატეხა.
მეხანძრეები შეიშმუშნენ.
ორი მეხანძრე ადგა, ზურაბს ხელი მოჰკიდა და უბოდიშოდ დააბრუნა თავის ადგილზე.
ბავშვმა ტირილი შეწყვიტა და გაიხარა. დედა ტუქსავს და ჭკუას არიგებს.
ცოტა ხანს ეყო პატარას დატუქსვა-დარიგება.
მაღე ზურაბის ცხვირს მიწვდა და გასავათებული მგზავრის ცხვირს იქეთ-აქეთ ატრიალებს.
ზურაბი სასონარკვეთილია.
მატარებელი დგანდგარ-რახრახით მიჰქრის.
ლამაზი დედიკო უძღურია ურჩი შვილის წინაშე.
შენუხებული ქალი ცრემლებს ინმენდს და ზურაბს ებოდიშება.
ზურაბიც თავის მხრივ ამშვიდებს, რაც შეუძლია.
აქაოდა, არა უშავს, ქალბატონო, ბავშვს ყველაფერი ეპატიებაო.
გადის კიდევ რამდენიმე წუთი და პატარამ ზურაბს ორივე ხელი პირში ჩაუყო.
ჩაუყო და ტუჩები გახევამდე გაქაჩა-გამოქაჩა.
მეხანძრეები იცინიან.
დედა ადგილს ვერ პოულობს. წამდაუნუმ ბოდიშს უხდის მამაკაცს (ზურაბს) თავისი ცელქი შვილის გამო.
ზურაბმა პირის გახევის მცდელობა ვეღარ აიტანა, ბავშვს პირისთვის თითები გააშვებინა და წამოდგა.
ბავშვმა ისევ მორთო ღრიალი.
მეხანძრეები სწრაფად დასერიოზულდნენ.

ზურაბს ხელი სტაცეს და თავის ადგილას დააბრუნეს.
მატარებელი დგანდგარ-კივილით მიქრის.
პატარამ ახალი გასართობი მოიგონა:
ზურაბს ყელზე თავისივე კაშნე გამოაბა და მაგრად დაქაჩა.
ზურაბმა მეტი ვეღარ მოითმინა, ბავშვს კაშნესთვის ხელი გააშვებინა და სასონარკვეთილი გავიდა კუბედან.
მას ორი მეხანძრე დაედევნა.
ბავშვი უფრო ენერგიულად ტირის.
მიანოდა დედამ სათამაშოები, მაგრამ პატარამ ყველაფერი გადაყარა.
დედა სასონარკვეთილია.
მატარებელი მიქრის.
ორიოდე წუთში მეხანძრეებს ხელფეხშეკრული, ამოდმოხვანცალე, პირშიჩვარჩატენილი ზურაბი მოჰყავთ და ბავშვის გვერდით სვამენ.
ბავშვმა ტირილი შეწყვიტა, საიდანლაც მაკრატელი დაადრო და ზურაბის ყურებს მოსაჭრელად დაელირა. სინათლე ქრება.
ეს იმას ნიშნავს, რომ მატარებელი გვირაბში შედის.
დგანდგარი, ჭრიალი, მატარებლის სიგნალი.
ნათურა წამინამ ინთება.
ვაგონის კუპეს სინათლის ჩქერი გადაუვლის.
მაჟორულ მუსიკას კაცის ზმუილი შეერევა.
ვინ იცის, რას აკეთებს პატარა ონავარი.

მეორე სურათი

მხიარული, მაჟორული მუსიკა.
ზურაბს მოკლე თასმით ძალლი მოჰყავს.
ამაყად მოაბიჯებს, აქაოდა, შემომხედეთ, რა ჯიშინი ძალლი მყავსო.
მეორე ხელში ორი მტკაველის სიგრძე მსხვილი ჯოხი უჭირავს.
სკამზე დაჯდა და ძალლის წვრთნას შეუდგა.
გადააგლო ჯოხი და ძალლს ანიშნა, მოიტანეო.

დალლი ვერ მიხვდა დავალებას, ჯოხისკენ ერთი გახედვა გაიხედა და ისევ პატრონს შესცქერის.

რა ჰქნას ზურაბმა, როგორ გააგებინოს ძაღლს, რომ ჯოხია მოსატანი.

თვითონ დადგა ოთხზე, მივიდა ჯოხთან, დაავლო პირი, მოიტანა და ფეხებთან დაუგდო ძაღლს.

მერე ისევ სკამზე მოკალათდა, ძაღლს ჯოხი ცხვირთან მიუტანა, გადააგდო და ანიშნა, მომიტანეო.

ძაღლი გაიქცა, მოუტანა ჯოხი და გამარჯვებულის იერით შეაცქერდა პატრონს.

ზურაბმა მოწონების ნიშნად თავზე ხელი გადაუსვა ძაღლს, ჯიბიდან შექრის კვნიტა ამოიღო და პირში ჩაუდო.

ყველაფერი კარგად მიდის.

ძაღლმა პირველი გაკვეთილი – ჯოხის მოტანა წარმატებით დაძლია.

გადააგდებს ზურაბი ჯოხს.

ძაღლი გაიქცევა და მოაქვს.

ყოველ მოტანაზე მადლიერი ზურაბი ჭკვიან ძაღლს შექრით ასაჩუქრებს.

ასე მეორდება ბევრჯერ.

ბოლოს ზურაბი დაიღალა.

შაქარიც შემოელია.

ძაღლს თავზე ხელი გადაუსვა და ჯოხი გადააგდო.

ძაღლმა ჯოხი მოიტანა.

ზურაბმა ჯიბეები ამოიბრუნა, შაქარი აღარ მაქვსო. ძაღლი კვლავ გაფაციცებით შესცქერის ხან ჯოხს, ხან ზურაბს.

ზურაბმა ჯოხი გადააგდო და ძაღლს ხელების გადაჯვარედინებით ანიშნა, დღეს ამით დავამთავროთ, გვეყოფაო.

ძაღლი გაიქცა და ჯოხი მოიტანა.

შენუხებული ზურაბი ძაღლს ემიმიკება, გვეყოფა, ჯოხს მეტს ნულარ მოიტანო.

ძაღლმა პირით აიღო ძირს გადაგდებული ჯოხი და ზურაბს გაუნოდა.

ზურაბმა ჯოხი გამოართვა და ძაღლს კიდევ ერთხელ გადაუსვა თავზე ხელი.

თან დაბეჯითებით უხსნის, ჯოხის მოტანა საჭირო აღარ არის, მით უმეტეს, რომ შაქარი გამითავდაო.

ძაღლი ისეა ჯოხის მოტანის ექსტაზში შესული, რომ არაფრის გაგონება არ უნდა.

გადააგდებს ზურაბი ჯოხს.

ძაღლს ისევ მოაქვს.

ისევ გადააგდებს, ისევ მოაქვს.

სასონარკვეთილმა ზურაბმა აღარ იცის, რა უყოს ჯოხს.

გადაწყვიტა, შუაზე გატეხოს.

ეჯაჯგურება, მაგრამ ვერ გატეხა.

ლამის ტირილამდე მისულმა პატრონმა ჯოხი დატრიალებით, რა ძალა და ღონეც ჰქონდა, შორს მოისროლა.

თან ძაღლს საყელოზე ექაჩება, რომ არ წავიდეს და არ მოიტანოს.

ძაღლისა და კაცის ქიჩმაჩი კარგა ხანს გრძელდება.

ბოლოს ძაღლმა იძალა, თავისი გაიტანა, პატრონს დაუსხლტა და ჯოხისკენ გაიქცა.

მაცურებლის ხარხარს მაჟორული მუსიკა ერთვის.

სინათლე თამაშობს.

ქრება, ინთება, ქრება, ინთება.

შუქ-ჩრდილებში ვხედავთ ზურაბს.

იგი თავანწყვეტილი გარბის.

უკან თავისი ერთგული ძაღლი მისდევს ჯოხით პირში.

სადაცაა დაენწევა.

ზურაბი ხანდახან შიშით მოხედავს ძაღლს და სირბილს უმატებს.

მესამე სურათი

მყუდრო ბინა.

სცენის სიღრმეში ბუხარი მოსჩანს. ოჯახური იდილია.

ზურაბი გაზეთს კითხულობს.
ცოლი ქსოვს თუ კერავს (სულერთია).
გოგოს მუჭის სარკე მოუმარჯვებია და ისედაც ლამაზ წარბებს უკირკიტებს.
ბიჭი კომპიუტერს მიჭიჭინებია.
უეცრად ჭრიჭინობელას გაბმული, ენერგიული ჭრიჭინი გაისმა.
ჯერ გაეხარდათ.
რალაც ახალი ხმა, ახალი სიცოცხლე შემოვიდა სახლში.
ცოტა ხანში მოსწყინდათ ჭრიჭინობელას ჯიუტი ჭრიჭინი.
ოჯახური იდილია გაქრა. მყუდროება დაირღვა.
ოთხივენი გამალებით ეძებენ „დაუპატიჟებელ სტუმარს“.
კარადაში არ არის.
მაცივარში არ არის.
კომპიუტერში არ არის.
ყველაფერი ძირს გადმოალაგეს – ნიგნები, თეფშები, გაუთოებული თეთრეული...
ჭრიჭინობელა ჭრიჭინებს.
ნერვებმოშლილმა მეუღლემ შუბლი შეიხვია.
დადიან ბუზების საკლავი ფირფიტით, ცოცხით, აქანდაზით.
ერთმანეთის მიყოლებით, ფეხაკრეფით უახლოვდებიან „მსხვერპლს“.
მერე ერთბაშად დასცხებენ ბუზსაკლავს, ცოცხს, აქანდაზს...
ჭრიჭინობელა წამით ჩერდება და, როცა ოჯახის წევრები ერთმანეთს გამარჯვებას ულოცავენ, ისევ იწყებს ჭრიჭინს.
სანეპიდსადგურიდან მშველელნი გამოიძახეს.
ორმა თეთრხალათიანმა სანიტარმა უშველელელი შპრიცი დააძრო.
შენამლავენ კარადას.
ჭრიჭინობელა წამით გაჩერდება.
სანიტრები წასვლას დააპირებენ და...
ჭრიჭინობელა ისევ იწყებს.
შენამლავენ მაცივარს.

ჭრიჭინობელა წამით გაჩერდება.
სანიტრები წასვლას დააპირებენ და...
ჭრიჭინობელა ისევ იწყებს.
ასე მეორდება რამდენჯერმე.
ბოლოს ჭრიჭინობელის გაჩუმების სპეციალისტებმა ეჭვი ბუხარზე აიღეს.
ფეხაკრეფით მიუახლოვდნენ ბუხარს და გულდასმით „შენამლეს“.
ესეც ასე... ჭრიჭინობელა დამარცხებულია.
სანიტრები ერთმანეთს გამარჯვებას ულოცავენ. ოჯახის წევრები სანეპიდსადგურის უანგარო თანამშრომლებს მადლობით ემშვიდობებიან.
ისევ დაისადგურა იდილიამ ოჯახში.
ზურაბმა გაზეთი აიღო (მაგრამ რატომღაც უკუღმა უჭირავს).
ცოლი ქსოვს (იქნებ კვართზე ღილს აკერებს).
გოგომ მუჭის სარკე მოიმარჯვა.
ბიჭი კომპიუტერს მიუჯდა და ისევ გაისმა ჭრიჭინი.
ეს უკვე მეტისმეტია.
ცოლმა ისევ წაიკრა შუბლი.
გოგო მუჭის სარკით ნერვიულად მიმოდის.
ზურაბი და მისი მოსწრება ბიჭი გავარდნენ და საიდანლაც მებუხრე მოიყვანეს.
ქაფჩიან-სპეცტანსაცმლიან მებუხრეს, ოთხივენი ბუხრისკენ ანიშნებენ.
მებუხრე თავს უქნევს, აქაოდა, ვიცი, როგორ არ ვიცი, მთელი ცხოვრება ჭრიჭინობელების გაჩუმების მეტი რა მიკეთებიაო.
მივა, ქაფჩას დაუკაკუნებს ბუხარს.
ჭრიჭინობელა წამით გაჩუმდება.
მებუხრე საფეთქელთან თითს მიიტანს, ხომ ხედავთ, რა ჭკვიანი ვარო.
ჭრიჭინობელა ისევ იწყებს.
ახლა სხვა ადგილას დაუკაკუნებს მებუხრე. ჭრიჭინობელა წამით გაჩუმდება.

მოშორდება იმ ადგილს მებუხრე და...
ჭრიჭინობელა კვლავ იწყებს ჭრიჭინს.
ბოლოს მებუხრე ქაფჩას ბუხრისკენ გაიქნევს. ჭრიჭინობელა ჩუმდება. აქეთ გამოიქნევს – ჭრიჭინობელა იწყებს ჭრიჭინს.
ასე მეორდება რამდენჯერმე.
სხვა გზა არ არის. მებუხრემ უფრო ქმედით ღონისძიებას უნდა მიმართოს.
ააცალა ერთი აგური ბუხარს.
ჭრიჭინობელა ისევ ჭრიჭინებს.
ააცალა მეორე აგური.
ჭრიჭინობელა ისევ ჭრიჭინებს.
ასე თანდათანობით, მებუხრემ ბუხარი მთლიანად დამალა და აგური იატაკზე დაანყო.
ბოლო აგური რომ აიღო, ჭრიჭინობელა, როგორც იქნა, გაჩუმდა.
ახლა მთავარია, ბუხარი ისე აშენდეს, რომ ჭრიჭინობელამ არ დაინახოს.
ფეხაკრეფით უახლოვდება მებუხრე ყოფილი ბუხრის ადგილს. ოჯახის ნევრებიც იდუმალი ჩურჩულით აწვდიან აგურებს. მებუხრე ბუხარს აშენებს.
ჭრიჭინობელა დუმს.
რა ბედნიერებაა.
ბუხარი ააშენეს.
მებუხრეს ყველანი პირზე კოცნით ემშვიდობებიან.
ოჯახში კვლავ იდილიამ და სიმშვიდემ დაისადგურა.
ზურაბს გაზეთი ამჯერად წალმა უჭირავს.
ცოლმა საქსოვი ყაისნალი მოძებნა.
გოგომ სარკე მოიმარჯვა.
ბიჭი კომპიუტერს მიუჯდა და...
ჰოი, საკვირველებავ!
ისევ გაისმა ჭრიჭინი.
ბიჭი ფანჯრიდან გადაძვრა.
გოგომ სარკე მოისროლა და დედასთან ერთად სახლიდან გაიქცა.

ორ სანიტარს ნერვიულად აღზნებული ზურაბი, რომელიც თავს საეჭვოდ აქანავებს და ბუხრისკენ ხელს იშვერს, ნაძალადევი ხელკავით გაჰყავთ.

მეოთხე სურათი

ავისმომასწავებელი, განგაშისმსგავსი მუსიკა.
სინათლის წრეში სამი ნაძირალა ჩანს.
ისინი უტიფარი, გათამამებული, ქუჩას დაუფლებული ბიჭები არიან.
ერთმანეთს თითქოსდა რაღაცას უყვებიან და ამაზრზენად ხითხითებენ.
სცენაზე შემოდის უშნოდ გასუქებული, დონდლო, სათვალ-იანი ბიჭი.
ერთ-ერთმა ნაძირალამ თავისკენ უხმო. ბიჭი მიმდობი, კეთილი, გულუბრყვილო ღიმილით მათკენ წამოვიდა.
სანამ ერთ-ერთ ნაძირალას რაღაცას უხსნიდა, უკნიდან მეორე ნაძირალა მიეპარა და ქუდი აჰხადა.
მსუქანი ბიჭი მისკენ შეტრიალდა.
ქუდის ამგლეჯმა ქუდი მეორე ნაძირალას ესროლა.
ბიჭი ახლა მისკენ წავიდა.
მეორე ნაძირალამ მესამე ნაძირალისკენ ისროლა ქუდი.
ასე აწვალებენ საცოდავ, მოდებილო ბიჭს.
ბიჭი თავზე ხელს ისვამს და ემუდარება მოძალადეებს, თავზე მცივა და ქუდი დამიბრუნეთო.
ნაძირალეები რისი ნაძირალეები არიან, რომ უმწეო ბიჭი შეიცოდონ.
ერთი მათგანი გაუნოდებს ქუდს, მეორე ნაძირალას გადაუგდებს.
ახლა ცრემლმომდგარი, შეციებული, დონდლო მეორე ნაძირალისკენ გარბის.
მეორე ქუდს აწვდის.
დონდლო ადგილიდან არ იძვრის.

მეორე ნაძირალა დაბეჯითებით აწვდის, თითქოსდა ეუბნება, აჰა, ნაილე, სანამ მეჭიროს შენი ქუდიო.

გახარებული ქუდნართმეული მისკენ გაიქცევა და ახლა მეორე ნაძირალა ქუდს პირველ ნაძირალას ესვრის.

ირგვლივ შემოჯარული მოქალაქენი ხარხარებენ.

ჩანს, გასართობი იშოვეს.

ამ დროს, სად იყო, სად არა, სცენაზე ზურაბი შემოვარდა.

მაჯაში სტაცა ქუდიან მოძალადეს ხელი, ძირს დაანეწინა და ქუდი გააგდებინა.

დაგდებული ქუდი პატრონს გადაუგდო.

დონდლომ დაიჭირა ქუდი და გახარებული გაიქცა.

შეურაცხყოფილი მეორე ნაძირალა მაჯაზე ხელს ისვამს, აქაოდა, რა ლონიერი ყოფილა ეს უცნობი მოქალაქე, მაჯა მატკინაო.

ის არის ზურაბი გზის გაგრძელებას აპირებს, რომ ხდება სრულიად მოულოდნელი რამ:

პირველი ნაძირალა უკნიდან მიეპარა ზურაბს და ქუდი ააცალა.

ზურაბი მისკენ გაიქცა.

პირველმა ნაძირალამ მეორეს ესროლა ქუდი და ზურაბს ცარიელი ხელები აჩვენა, მე სადა მაქვს შენი ქუდიო.

ზურაბი ახლა მეორე ნაძირალასკენ გაიქცა.

მეორემ მესამეს გადაუგდო ქუდი.

და ასე ნაძირალებმა ზურაბი დონდლო ბიჭის მსგავსად წრეში მოიქციეს.

ნაძირალებს შორის წუთიანი მიმორბენის შემდეგ ზურაბი სცენიდან გავარდა.

ნაძირალები ქუდს ესვრიან ერთმანეთს.

ზურაბი ჯოხმომარჯვებული დაბრუნდა.

მხიარული მუსიკა ტრაგიკულმა, ზარისმსგავსმა მელოდიამ შეცვალა.

გაიმართა ოთხთაბრძოლა.

ზურაბი ლომურად იბრძვის.

ხან ერთს გადაუჭერს სამხრეს მხარ-წელზე, ხან – მეორეს. ნაძირალებმაც იშოვეს იარაღი, ზოგმა ფიცრის ნატეხი აიღო, ზოგმა ქამარი შემოიხსნა.

შეშინებული მოქალაქეები გაიქცნენ.

უთანასწორო ჩხუბი გრძელდება.

ორი ნაძირალა იატაკზე გდია და ტკივილებისგან იკლაკნება. ზურაბი მესამეს ებრძვის.

გაისმის პატრულის სასტვენის ხმა.

ნაძირალებმა ერთმანეთი ძლივსძლივობით წამოაყენეს და ფორთხვა-ფორთხვით გაიქცნენ.

შემორბის წითელსამკლავურიანი კაცი და „მთავარ დამნაშავეს“ – ხელჯოხიან ზურაბს აკავებს

რა შუაშია ზურაბი?

მეხუთე სურათი

ისმის იმერული, მხიარული, ტემპიანი სიმღერა.

სოფელს მთვარე ანათებს.

აშკარად ჩანს, სადღაც ქეიფობენ.

მთვარის ვერცხლისფერი ათინათი თანდათან გამოკვეთს იმერული ეზოს კონტურებს.

სცენის განაპირას სოფლური ჩეჩმა დგას.

ორი მასპინძელი აშკარად შეზარხოშებულ ზურაბს ეზოში შემოუძღვა.

პენიანად, იმერული მონინებით ანიშნებენ, შემობრძანდით, ამაღამ ჩვენთან მოისვენეთო.

ეზოში ძალღი მედიდურად მიმოდის.

ერთი მასპინძელი ზურაბს ჩეჩმისკენ ანიშნებს, აქაოდა, ჩეჩმა აქა გვაქვს, როცა გაგეზარდებათ, ისარგებლეთო.

ზურაბი მადლობის ნიშნად, გულზე ხელის მიტანით თავს უქნევს და ძაღლისკენ უთითებს.

ამის ნუ შეგეშინდებათო, მიმიკითვე ანიშნებს მასპინძელი.

სტუმარ-მასპინძელნი მხიარული მასლაათით გადიან. შორიდან ისმის იმერული „გალიაში რომ გაგზარდე“.

შუალამეა.

ცივა.

ნიფხავ-პერანგში გამოწყობილი ზურაბი, როგორც ჩანს, თავისი კაცური საჭიროებისთვის ეზოში გამოვიდა და ჩემისკენ გააბიჯა.

გააბიჯა, მაგრამ რაღა გაბიჯებაა, ჩემმასთან ნაგაზი წევს და ერთგულად დარაჯობს.

გადადგამს თუ არა ზურაბი ჩემისკენ ნაბიჯს, ძალღიშნულად შეუღრენს.

ზურაბი ფეხზე-ფეხს ისვამს, თან ძალღიშნულად ემუდარება, შემომვი ჩემმაშინო.

ძალღიშნულად თხოვნის გაგონებაც არ სურს.

ზურაბმა გამოსავალს მიაგნო, ქვა აიღო და ეზოს სიღრმეში მოისროლა.

სოფლის ნაგაზი ქვისკენ გაიქცა.

ზურაბმა დრო იხელთა და ჩემმაში შეეკრდა.

ძალღიშნულად მოირბინა.

მიხვდა, რომ მოატყუეს და ჩემმას ყეფა დაუნყო.

ორიოდე წუთის შემდეგ ზურაბი ჩემიდან გამოსვლას და თავისი თბილი ლოგინისკენ წასვლას ცდილობს.

თქვენც არ მომიკვდეთ, ძალღიშნულად ამის ნებას არ აძლევდეს.

გამოაღებს ჩემის კარს ზურაბი თუ არა, ძალღიშნულად გააფთრებით უყეფს.

შეშინებული ზურაბი კარს შეიკეტავს.

ასე გრძელდება კარგა ხანს.

ზურაბმა ხელი გამოყო და დამარცხების, თუ დანებების ნიშნად ჩემმაზე თავისი თეთრი კვართი (მაიკა) გადმოკიდა.

ძალღიშნულად სტუმრის კაპიტულაციას არ ღებულობს.

შერიგების სურვილი არა აქვს ნაგაზს.

რა ქნას ზურაბმა?

სტუმარს სცივა.

ჩემმა ზურაბიანად ძიგძიგებს.

მაყურებელი ხარხარებს.

ზურაბმა ხელი გამოყო, ფათურით მოძებნა ქვა და ისევ მოისროლა ეზოს სიღრმეში.

ძალღიშნულად ქვას აედევნა.

ზურაბი ჩემიდან გამოსტა და ტკუპ-ტკუპით გაიქცა სახლისკენ.

ნაგაზმა გზა მოუჭრა.

ახლა სიცივისგან გაღურჯებული, აკანკალებული ზურაბი შუა ეზოში დგას.

ძალღიშნულად არც იქით უშვებს და არც აქეთ.

დააპირებს თუ არა ნაბიჯის გადადგმას სტუმარი, ძალღიშნულად საშინელ პროტესტს აცხადებს.

ცივა ზურაბს.

მეტი გზა აღარ დარჩენია ილაჯგანყვეტილ ზურაბს. პირში ოთხ თითს ჩაიდებს და რაც ძალი და ღონე აქვს დაუსტვენს.

სტვენაზე გულდაფეთებული, დაღვიძებული, ნიფხავ-პერანგოსანი მასპინძლები (მათი ცოლები და ქალიშვილებიც) შემორბიან სცენაზე და ზურაბს ასეთ დღეში რომ იხილავენ ისტერიულ ხარხარს სტვენენ.

მეექვსე სურათი

სასტუმროს ღარიბული ნომერი.

შეზლონგზე კაცი წევს და ხვრინავს.

ხვრინავს ენერგიულად, თითქოს კრეისერი ღუზას უშვებს ხრიალით ზღვაში.

შემოდის ზურაბი პატარა ჩემოდნით.

თავის შეზლონგზე ჩამოჯდება და მოწყენილი სახით უსმენს მხვრინავს.

ზურაბმა ჩემოდანი კედელს ააყუდა, პიჯაკი სკამზე გადაკიდა და გაუხდელად წამოწვა შეზლონგზე.

კაცი ისევ უიმედოდ და უეჭველად ხვრინავს.

ზურაბმა ყურები დაიცო.

თავზე ბალიში დაიდო.

რა დააძინებს ამ ხვრინვაში.
იატაკზე დააკაკუნა.
მერე ფეხი დააბრაახუნა.
ფეხზე გაიხადა და ცალი ფეხსაცმელი ღონივრად დასცხო
იატაკს.
თანამეოთახე ისევ ხვრინავს.
ზურაბი წავიდა და წითელსამკლაურიანი მორიგე მოიყვანა.
აქაოდა, ნახეთ, როგორ ხვრინავს, ასეთ ვითარებაში დაძინე-
ბა არ შემოიძლია და იქნებ სხვაგან გადამიყვანოთო.
წითელსამკლაურიანი მორიგე და ზურაბი კარებში დგანან
და...
საოცრება ხდება.
კაცი აღარ ხვრინავს.
მორიგემ დოინჯი გაიკეთა და ზურაბს შესცქერის, რატომ
იტყუები, როდის ხვრინავსო.
ზურაბი ყელზე თითის მიდებით ანიშნებს, ნუ ნახვალ, ცოტა
მოითმინეო.
იცადა, იცადა მორიგემ, მაგრამ ამაოდ.
კაცი აღარ ხვრინავს.
მორიგემ თითი დაუქნია „მატყუარა“ ზურაბს და წავიდა.
წავიდა მორიგე და თანამეოთახემ ისევ დაიწყო ხვრინვა.
ახლა უფრო ღონივრად ხვრინავს. ზურაბი ყურებში თითებს
იცობს.
მერე ბალიშს თავზე იფარებს.
იატაკზე ფეხსაცმელს ურტყამს.
დგება და ისევ შემოჰყავს წითელსამკლაურიანი მორიგე.
შემოვიდნენ ფეხაკრეფით.
დაადგნენ თავზე სტუმარს.
აღარ ხვრინავს.
მორიგემ დოინჯი გაიკეთა.
მრისხანედ შესცქერის ზურაბს, აქაოდა რა ცილს სწამებ ამ
პატიოსან კაცს, ხომ ხედავ გვრიტივით სძინავსო.
ერთხელ კიდევ დაუქნია თითი ზურაბს, აქაოდა, უკანასკნე-
ლად გაფრთხილებ, ამ საკითხზე მეტი აღარ შემანუხზო.

მორიგე გავიდა.
ზურაბი ტახტზე წამოწვა თუ არა, თანამეოთახემ ისევ დაი-
წყო ხვრინვა.
ნერვებმოშლილი, იმედგაცრუებული, სასონარკვეთილი ზუ-
რაბი ელდანაკრავივით წამოხტა, თავის ფეხსაცმელს, ჩემო-
დანს, პიჯაკს ხელი დაავლო და ფაცხაფუცხით გაიქცა.
მხვრინავმა ჯერ ცალი თვალით გამოიხედა.
მერე შეზლონგზე ჩამოჯდა.
მობილურს მინვდა.
დარეკა.
ორიოდე წუთში ოთახში შილიფად ჩაცმული ულამაზესი
გოგო შემოვიდა.
„მხვრინავი“ მიმიკით, შუბლზე ხელის მიდებით ტრაბახობს,
აი, რა ყოჩალი ვარ, ჩემი თანამეოთახე გავაქციეო.
ორივენი გულიანად იცინიან.
სინათლე თანდათან ქრება.
სექსუალური მუსიკალური მოტივი.
გოგონა იხდის და სტუმრის გვერდით წვება.

მეშვიდე სურათი

ხალხის ჟრიაშულს შერეული მაჟორული მუსიკა.
ვიღაც მიკროფონს ამოწმებს.
„ერთი-ორი, ერთი-ორი, ერთი-ორი!“
თითქოსდა რევოლუციური, მოწოდების მსგავსი, ოღონდ
თავიდან ბოლომდე გაუგებარი პათეტიკური ყვირილი ისმის
მიკროფონში.
ტაშის გრიალში წითელსამკლაურიანმა ბიჭებმა მოხდენილი
ჩუქურთმებიანი ტრიბუნა მოიტანეს და სცენის შუაში დადგეს.
მალე ტაშის გრიალში დაბალი ტანის მოქადაგე გამოჩნდა
და ტრიბუნასთან დადგა.
დადგა, მაგრამ ტრიბუნაში ჩაიმალა. აღარ ჩანს. სიმაღლე
არ ეყო.
ვიღაცამ ყუთი მოუტანა და ფერხით დაუდო.

დაბალი მოქადაგე იმ ყუთზე შედგა და, როგორც იქნა, მიკროფონს შეუპირისპირდა.

მის უკან გაბადრულსახიანი მეტაშეები განლაგდნენ.

მოქადაგემ დაიწყო.

დაიწყო, მაგრამ რა დაიწყო, ცეცხლი დაანთო ტრიბუნაზე.

კაკაფონიური მუსიკის ფონზე ქადაგებს.

სიტყვებს უაზროდ ისვრის.

ხელებს იქნევს. თმები ფიურერივით ჩამოეშალა.

მეტაშეები (კლაკიორები) წამდაუნუმ ტაშით აწყვეტინებენ.

სცენის მარჯვენა კუთხეში გალია-საკანი გაჩნდა.

საკანში ხუთიოდე ტუსალი მოკალათებულა.

ისინი მოქადაგისკენ ხელებს იშვერენ და რაღაცას ყვირიან.

სად იყო, სად არა, ტაბურეტიტ ხელში სცენაზე ზურაბი გამოჩნდა.

ზურაბმა ტაბურეტის სკამი სცენის მარცხენა კუთხეში დადო, ზედ შედგა, მოქადაგისკენ ხელი გაიშვირა, სიტყვას ამბობს.

როგორც ჩანს, სიმართლეს ამბობს, რადგანაც მეტაშეები მისკენ ნელ-ნელა შებრუნდნენ.

მოქადაგე შეცბა.

ჯერ უსმინა „არამკითხე მოამბეს“.

მერე თითისქნევით შეეკამათა.

ბოლოს ყურებში თითები დაიწყო.

მისმა წითელსამკლავურიანმა ამაღამ სცადა ტრიბუნა აეღო და ექსტაზში შესული მოქადაგე სცენიდან გაეყვანა.

მოქადაგე ჯიუტობს.

იგი ზურაბისკენ მუშტს იშვერს და ემუქრება.

კაკაფონიურ მუსიკას სტვენაც შეერია.

წითელსამკლავურიანებმა მოქადაგე შუაში ჩაიყენეს, ტრიბუნა აიღეს და სცენიდან სტვენა-ღრიანცელის თანხლებით გავიდნენ.

ერთი წითელსამკლავურიანი მობრუნდა, ყუთი, რომელზეც მოქადაგე იდგა, ამოიღლია და წასულებს გაეკიდა.

უეცრად პოლიციის მანქანების, სირენების, წყლის შხუილის ხმა გაისმა.

შეშინებული ხალხი გარბის.

ზურაბი მარტო რჩება, მაგრამ სიტყვას აგრძელებს განწირული კაცის ხელების ქნევით და შთამბეჭდავი მიმიკებით.

წითელსამკლავურიანებმა ზურაბის ირგვლივ წრე შეკრეს.

ზურაბი შუაში მოიქცეის.

ისინი, როგორც კატები თაგვს, ნელ-ნელა ნაბიჯ-ნაბიჯ ეპარებიან ზურაბს.

ზურაბი ისეა ქადაგებით გართული, რომ საფრთხეს ვერ ამჩნევს.

წამიც და ზურაბს თავზე ტომარა ჩამოაცვეს.

ზურაბი ხვანცალებს, ცდილობს თავი გაითავისუფლოს, მაგრამ ამაოდ.

წითელსამკლავურიანებმა ზურაბი ბანრით მაგრად შეკონეს, მხარზე გაიდეს და გზას გაუდგნენ ჩვენთვისა და მაყურებლისთვისაც სრულიად გასაგები მიმართულებით.

სამგლოვიარო მარში.

მერვე სურათი

ბრბოს ღრიანცელში წითელსამკლავურიანებს მოჰყავთ გაკოჭილი ზურაბი.

სამარშო, მბრძანებლურ-იმპერიული მუსიკა.

გაკოჭილი ზურაბი წითელსამკლავურიანებმა სცენის შუაგულში დააყენეს.

ერთმა წითელსამკლავურიანმა ჯიბიდან დახვეული ეტრატი დააძრო და განაჩენს კითხულობს.

ერთი-ორი პატიოსანი კაცი ცრემლებს იწმენდს, მაგრამ რა ჰქნას, სხვა არაფერი შეუძლია.

წითელსამკლავურიანებმა ზურაბის კედელში ჩაშენება დაიწყეს.

სინათლე ნელ-ნელა მუქლურჯ, ბაც ფერში გადადის.

ხელფეხშეკრული ზურაბი დგას.

სახეზე მთვარისფერი გადაჰკრავს.

წითელსამკლავურიანებს, იმ სამ ნაძირალას, მეხანძ-

რისზუჩიანებს, მხვრინავ კაცსაც კი... ყველას მოაქვს აგური, ბლოკი, ქვა...

მოაქვთ და წითელსამკლავურიანებს წინ ულაგებენ.
ზურაბის კედელში ჩაშენება გრძელდება.
ჯერ ნელამდგა ჩაშენებული.
ზურაბი წარბშეუხრელად დგას.
აჰა, მხრებამდე ჩააშენეს.
ბოლო აგურიც და... ჩააშენეს კაცი კედელში.
ღრიანცელი და მარშისებური მუსიკა უცებ შეწყდა.
სამარისებური სიჩუმე.
ამ დროს ჯერ ძლიერმა ქარმა დაჰბერა და უეცრად მინისძვრამ შეარყია ყველა და ყველაფერი.
ადამიანები და ხეები ლერწმებივით ირწვევიან.
მინაზე გართხმულნი ხელებს იშვერენ და შველას ითხოვენ.
ყველაფერი თრთის და ცახცახებს.
სცენის შუაგულში აღმართული კედელი, რომელშიც ეს-ესაა ზურაბი ჩააშენეს, ნელ-ნელა ბლოკ-ბლოკ, აგურ-აგურ ინგრევა.
ბოლოს სულ დაინგრა.
სცენა კაშკაშა შუქმა აავსო.
ხელფეხშეკრული, გადარჩენილი ზურაბი დგას.
მასთან პირველი სურათიდან ჩვენთვის ცნობილმა პატარა მიმიმ მიირბინა მაკრატილით ხელში.
პატარა მიმიმ ზურაბს შემოსალტული ბანარი ააჭრა.
ზურაბი თავისუფალია.
მან მიმი ხელში აიყვანა და ავანსცენისკენ წამოვიდა.

ფარდა

თებერვალი, 2013 წ.
თბილისი

ასარჩევი

სპექტაკლი ფეხით მოსიარულეთათვის.....	5
გალმა-გამოღმა.....	83
უფანდუროდ ნამღერი.....	143
ყურადღება.....	181
ქუხილი.....	239
გუმინ, დღეს, ხვალ.....	273
მ ე ლ ა.....	333
ცრემლი.....	369
ტერენტი გრანელი.....	417
წმინდა გიორგი.....	425
ქრისტე.....	439
ამირანი.....	451
არ შემიშინდე.....	459